

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 18ης Ιουλίου 2016*

«Ασφαλιστικά μέτρα — Κρατικές ενισχύσεις — Φορολογικό καθεστώς απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών ορισμένων πολυεθνικών επιχειρήσεων — Απαλλαγή χορηγούμενη επί τη βάσει προκαταρκτικών φορολογικών αποφάσεων (tax rulings) — Απόφαση κηρύσσουσα το καθεστώς των ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά και διατάσσουσα την αναζήτηση των ενισχύσεων — Αίτηση αναστολής εκτέλεσεως — Έλλειψη επείγοντος»

Στην υπόθεση T-131/16 R,

Βασίλειο του Βελγίου, εκπροσωπούμενο από την C. Rochet και τον J.-C. Halleux, επικουρούμενους από τους M. Segura Catalán και M. Clayton, δικηγόρους,

αιτούν,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους P.-J. Loewenthal και B. Stromsky,

καθής,

με αντικείμενο αίτηση στηριζόμενη στα άρθρα 278 και 279 ΣΛΕΕ με την οποία ζητείται η χορήγηση προσωρινών μέτρων προκειμένου να ανασταλεί η εκτέλεση των άρθρων 2, 3 και 4 της αποφάσεως C(2015) 9887 τελικό της Επιτροπής, της 11ης Ιανουαρίου 2016, σχετικά με το σύστημα κρατικών ενισχύσεων μέσω απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN) το οποίο εφαρμόζεται από το Βέλγιο,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Ιστορικό της διαφοράς, διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 1 Αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς είναι η απόφαση C(2015) 9887 τελικό της Επιτροπής, της 11ης Ιανουαρίου 2016, σχετικά με το σύστημα κρατικών ενισχύσεων μέσω απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN), που εφαρμόζεται από το Βέλγιο (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η οποία αφορά μια ειδική ρύθμιση του βελγικού φορολογικού δικαίου, ήτοι το καθεστώς φορολογικής απαλλαγής ορισμένων κερδών βελγικών εταιριών οι οποίες ανήκουν σε ομίλους πολυεθνικών επιχειρήσεων. Το ουσιώδες στοιχείο αυτού του καθεστώτος είναι το σύστημα

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

των προκαταρκτικών φορολογικών αποφάσεων σε σχέση με τα πλεονάζοντα κέρδη (στο εξής: σύστημα πλεοναζόντων κερδών), που παρέχει τη δυνατότητα σε βελγική εταιρία ανήκουσα σε πολυεθνικό όμιλο να προβαίνει σε προσαρμογές της φορολογικής της βάσεως.

- 2 Κατά το Βασίλειο του Βελγίου, το σύστημα πλεοναζόντων κερδών στηρίζεται στην αρχή του πλήρους ανταγωνισμού, που εφαρμόζεται ευρέως στον τομέα της διεθνούς φορολογήσεως και αναγνωρίζεται από το υπόδειγμα φορολογικής συμβάσεως του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Η αρχή αυτή σκοπεύει να διασφαλίσει ότι η αξία στην οποία αποτιμώνται οι διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές εντός ενός πολυεθνικού ομίλου απηχεί την πραγματική οικονομική τους αξία, ήτοι αυτήν που απορρέει από τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα ίσχυαν εάν αυτές οι συναλλαγές δεν είχαν πραγματοποιηθεί μεταξύ των συνδεδεμένων μερών, πράγμα που παρέχει τη δυνατότητα να θεωρηθεί εκάστη εκ των εταιριών οι οποίες ανήκουν στον ίδιο όμιλο ως χωριστά φορολογητέα οντότητα.
- 3 Το Βασίλειο του Βελγίου διευκρινίζει ότι, κατ' εφαρμογήν του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων, η αρμόδια φορολογική υπηρεσία του Βελγίου εξετάζει χωριστά την κατάσταση εκάστης εταιρίας και εκδίδει προκαταρκτική απόφαση καθορίζουσα τις προϋποθέσεις εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος. Η απόφαση αυτή καθορίζει, κατ' αρχάς, βάσει εκθέσεως περί των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών, τις τιμές του πλήρους ανταγωνισμού οι οποίες ισχύουν για τις συναλλαγές μεταξύ της βελγικής εταιρίας και των εταιριών με τις οποίες αυτή συνδέεται. Άπαξ ισχύσουν αυτές οι τιμές στις ενδοομιλικές συναλλαγές, η βελγική οντότητα που κατέχει κεντρική θέση στον πολυεθνικό όμιλο διατηρεί, κατ' αρχήν, το εναπομένον κέρδος που απορρέει από τις συναλλαγές αυτές. Εν συνεχεία, βάσει δεύτερης εκθέσεως περί των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών, καθορίζονται τα πιθανά «πλεονάζοντα κέρδη». Προς τούτο, λαμβάνεται υπ' όψιν το γεγονός ότι ένα τμήμα των εναπομενόντων κερδών απορρέει από την προστιθέμενη αξία την οποία δημιουργούν οι δραστηριότητες της βελγικής οντότητας και ότι ένα τμήμα αυτών των εναπομενόντων κερδών προέρχεται από τη συνδυασμένη δράση του ομίλου, όπως η συνέργεια του ομίλου ή οι οικονομίες κλίμακος. Εντός των εναπομενόντων κερδών, τα πλεονάζοντα κέρδη αντιστοιχούν στα κέρδη τα οποία δεν θα μπορούσε να επιτύχει μια εταιρία εάν ήταν αυτόνομη. Πρόκειται για τα κέρδη της βελγικής οντότητας τα οποία υπερβαίνουν τα κέρδη του πλήρους ανταγωνισμού.
- 4 Το Βασίλειο του Βελγίου τονίζει ότι μόνον τα πλεονάζοντα κέρδη, τα οποία, επί τη βάση των εκθέσεων περί των τιμών των ενδοομιλικών συναλλαγών, δεν πρέπει να καταλογιστούν στις βελγικές συναλλαγές της φορολογούμενης στο Βέλγιο εταιρίας και, επομένως, δεν αποτελούν τμήμα των κερδών του πλήρους ανταγωνισμού της εταιρίας αυτής, μπορούν να μη συμπεριληφθούν στη φορολογική βάση δυνάμει του επίμαχου καθεστώτος απαλλαγών. Κατά την άποψή του, τα κέρδη τα οποία απομένουν απηχούν τα κέρδη που σημείωσε η βελγική οντότητα, καθώς τα κέρδη αυτά φορολογούνται από τις βελγικές αρχές συμφώνως προς τις διατάξεις του βελγικού φορολογικού δικαίου, ενώ τα κέρδη που είναι το αποτέλεσμα της συμμετοχής σε πολυεθνικό όμιλο δεν εμπίπτουν στη φορολογική αρμοδιότητα του Βελγίου.
- 5 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε ότι το σύστημα πλεοναζόντων κερδών παρείχε κρατική ενίσχυση στους αποδέκτες του. Πράγματι, το σύστημα αυτό παρεκκλίνει από τον γενικό κανόνα του φορολογικού δικαίου του Βελγίου κατά τον οποίον οι εταιρίες που είναι εγκατεστημένες στο εθνικό έδαφος ή ασκούν τις δραστηριότητές τους μέσω μόνιμης εγκαταστάσεως στο Βέλγιο φορολογούνται επί του συνόλου των φορολογητέων κερδών τους το οποίο υπολογίζεται επί τη βάση των πράγματι καταγεγραμμένων κερδών. Έτσι, ένα τμήμα των κερδών που κατέγραψαν οι βελγικές επιχειρήσεις πολυεθνικών ομίλων απαλλάσσεται του φόρου που βαρύνει τις βελγικές εταιρίες, πράγμα που οδηγεί σε άνιση μεταχείριση μεταξύ των εταιριών που ευρίσκονται σε παρόμοια πραγματική και νομική κατάσταση υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από τον προαναφερθέντα γενικό κανόνα σκοπού, ο οποίος συνίσταται στη φορολόγηση των κερδών όλων των φορολογουμένων στο Βέλγιο εταιριών.

6. Επικουρικώς, η Επιτροπή εξέθεσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι το σύστημα αναφοράς μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει γενικό κανόνα κατά τον οποίον οι βελγικές επιχειρήσεις πολυεθνικών ομίλων δεν θα πρέπει να φορολογούνται επί του ποσού των κερδών που υπερβαίνει τα λεγόμενα κέρδη «του πλήρους ανταγωνισμού», το σύστημα πλεοναζόντων κερδών συνιστά εσφαλμένη εφαρμογή της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού και, επομένως, παρέκκλιση από την αρχή αυτή. Συγκεκριμένα, η παρέκκλιση αυτή συνίσταται στη χορήγηση στις βελγικές οντότητες πολυεθνικών ομίλων φορολογικής απαλλαγής μέρους των κερδών τους πλήρους ανταγωνισμού, πράγμα που οδηγεί σε άνιση μεταχείριση μεταξύ των εταιριών που ευρίσκονται σε παρόμοια πραγματική και νομική κατάσταση υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκει το κανονικό καθεστώς φορολογήσεως των κερδών των εταιριών στο Βέλγιο.
7. Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση ορίζει, στο άρθρο 1, ότι το καθεστώς φορολογικής απαλλαγής των πλεοναζόντων κερδών συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, που είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και η οποία παρανόμως εφαρμόστηκε από το Βασίλειο του Βελγίου κατά παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Το άρθρο 2, παράγραφοι 1 έως 4, διατάσσει το Βασίλειο του Βελγίου να ανακτήσει από τους δικαιούχους την ασυμβίβαστη και παρανόμως χορηγηθείσα ενίσχυση, διευκρινίζοντας ότι για τα ποσά που πρέπει να ανακτηθούν οφείλονται τόκοι υπολογιζόμενοι με τη μέθοδο του ανατοκισμού και ότι κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη επιστραφεί από τους δικαιούχους πρέπει να αναζητηθεί από τον όμιλο επιχειρήσεων στον οποίον ανήκει ο δικαιούχος. Το άρθρο 3 προβλέπει ότι η ανάκτηση είναι άμεση και πραγματική και ότι το Βασίλειο του Βελγίου μεριμνά ούτως ώστε η προσβαλλόμενη απόφαση να εκτελεστεί πλήρως εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από της κοινοποίησής της. Το άρθρο 4 υποχρεώνει το Βασίλειο του Βελγίου, αφενός, να διαβιβάσει, εντός διμήνου από της κοινοποίησής αυτής, στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων, τον κατάλογο με τους δικαιούχους της ενισχύσεως και το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκοι) που πρέπει να αναζητηθούν από κάθε δικαιούχο και, αφετέρου, να τηρεί την Επιτροπή ενήμερη για την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρι πλήρους ανακτήσεως της χορηγηθείσας ενισχύσεως.
8. Η Επιτροπή, στο ανακοινωθέν Τύπου της 11ης Ιανουαρίου 2016 για την προσβαλλόμενη απόφαση, εκτίμησε ότι η αναζήτηση των ενισχύσεων αφορούσε ποσό συνολικού ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ και ότι, από πλευράς δικαιούχων, οι βελγικές αρχές θα έπρεπε να απευθυνθούν σε περίπου 35 πολυεθνικές εταιρίες.
9. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Μαρτίου 2016, το Βασίλειο του Βελγίου άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.
10. Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 26 Απριλίου 2016, το Βασίλειο του Βελγίου υπέβαλε την υπό κρίση αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, με την οποία ζητεί, κατ' ουσίαν, από τον Πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου:
 - να αναστείλει την εκτέλεση των άρθρων 2, 3 και 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρις ότου το Γενικό Δικαστήριο αποφανθεί επί της ουσίας της προσφυγής·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
11. Με τις παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, τις οποίες κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Μαΐου 2016, η Επιτροπή ζητεί από τον Πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου:
 - να απορρίψει την αίτηση αυτή·
 - να καταδικάσει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 12 Από τις συνδυασμένες διατάξεις, αφενός, των άρθρων 278 και 279 ΣΛΕΕ και, αφετέρου, του άρθρου 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί, εφόσον εκτιμά ότι τούτο επιβάλλεται από τις περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή της εκτελέσεως μιας προσβαλλομένης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου πράξεως ή να επιβάλει τα αναγκαία προσωρινά μέτρα. Εντούτοις, το άρθρο 278 ΣΛΕΕ καθιερώνει την αρχή του μη ανασταλτικού αποτελέσματος των ενδίκων βοηθημάτων, καθώς οι πράξεις που εκδίδουν τα θεσμικά όργανα της Ενώσεως απολαύουν του τεκμηρίου νομιμότητας. Επομένως, μόνον κατ' εξαίρεση μπορεί ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως προσβαλλομένης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου πράξεως ή να επιβάλει προσωρινά μέτρα (βλ. διάταξη της 11ης Νοεμβρίου 2013, CSF κατά Επιτροπής, T-337/13 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:599, σκέψη 21 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 13 Περαιτέρω, το άρθρο 156, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου ορίζει ότι οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να προσδιορίζουν το αντικείμενο της διαφοράς, τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως, καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη λήψη του προσωρινού μέτρου το οποίο ζητείται. Συνεπώς, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως και άλλα προσωρινά μέτρα εφόσον αποδεικνύεται ότι η λήψη τους δικαιολογείται εκ πρώτης όψεως βάσει των προβαλλομένων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών (*fumus boni juris*) και ότι τα μέτρα αυτά είναι επείγοντα, υπό την έννοια ότι απαιτείται, προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία των συμφερόντων του αιτούντος, να διαταχθούν και να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους πριν από την έκδοση της αποφάσεως επί της κύριας προσφυγής. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι σωρευτικές, οπότε τα προσωρινά μέτρα πρέπει να απορρίπτονται οσάκις κάποια εξ αυτών δεν συντρέχει (βλ. διάταξη της 11ης Νοεμβρίου 2013, CSF κατά Επιτροπής, T-337/13 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:599, σκέψη 22 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 14 Στο πλαίσιο αυτού του συνολικού ελέγχου, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως και παραμένει ελεύθερος να καθορίσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της συγκεκριμένης υποθέσεως, τον τρόπο κατά τον οποίο πρέπει να εξακριβωθεί η συνδρομή των διαφόρων αυτών προϋποθέσεων, καθώς και τη σειρά με την οποία θα διεξαχθεί η εξέταση αυτή, δεδομένου ότι κανένας κανόνας δικαίου δεν του επιβάλλει προκαθορισμένο σχέδιο αναλύσεως για να εκτιμήσει την αναγκαιότητα λήψεως προσωρινών μέτρων. Ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων προβαίνει επίσης, εφόσον είναι αναγκαίο, στη στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων (βλ. διάταξη της 11ης Νοεμβρίου 2013, CSF κατά Επιτροπής, T-337/13 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:599, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 15 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων της δικογραφίας, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων εκτιμά ότι διαθέτει όλα τα αναγκαία στοιχεία προκειμένου να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, χωρίς να χρειάζεται να ακούσει προηγουμένως τις προφορικές εξηγήσεις των διαδίκων.
- 16 Υπό τις περιστάσεις της κρινόμενης υποθέσεως, πρέπει να εξεταστεί κατ' αρχάς εάν πληρούται η προϋπόθεση του επείγοντος.
- 17 Στο πλαίσιο αυτό, το Βασίλειο του Βελγίου επισημαίνει emphaticά την ανασφάλεια δικαίου από την νέα προσέγγιση της Επιτροπής ως προς τον ορισμό της φορολογικής αρμοδιότητας κράτους μέλους και ως προς τον νέο ορισμό της στην «αρχή του πλήρους ανταγωνισμού». Λόγω αυτής της άνευ προηγουμένου ανασφάλειας δικαίου, είναι πολύ πιθανόν ορισμένες επιχειρήσεις να αποφασίσουν να εγκαταλείψουν το Βέλγιο ή να παύσουν να επενδύουν σε αυτό, πράγμα που θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στη βελγική οικονομία.

- 18 Το Βασίλειο του Βελγίου φοβάται, περαιτέρω, ότι τυχόν εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως θα του προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία, καθώς οι βελγικές φορολογικές αρχές θα πρέπει να συλλέξουν όλα τα δεδομένα από τις εταιρίες, να επανεξετάσουν και να υπολογίσουν εκ νέου τον φόρο τον οποίο θα πρέπει να καταβάλει κάθε εταιρία, μη ισχύοντος πλέον του συστήματος πλεοναζόντων κερδών, και να απαιτήσει την επιστροφή του ποσού της ενισχύσεως εντόκως. Οι αρχές αυτές θα πρέπει, περαιτέρω, να έρθουν σε επαφή με τους ομολόγους τους στα λοιπά κράτη μέλη και σε ορισμένες τρίτες χώρες προκειμένου να καθορίσουν εάν το τμήμα των πλεοναζόντων κερδών που αποτέλεσε αντικείμενο μεταφοράς στο Βέλγιο φορολογήθηκε ή θα φορολογηθεί αλλού. Η εργασία αυτή θα προϋποθέτει τεράστιο διοικητικό φόρτο για τη διοίκηση μιας σχετικώς μικρής χώρας που διαθέτει λιγότερους ανθρώπινους πόρους. Το Βασίλειο του Βελγίου υποστηρίζει ότι, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, θα υποστεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία λόγω του τεράστιου διοικητικού φόρτου που θα κληθεί να αντιμετωπίσει, κατ' αρχάς προκειμένου να προσδιορίσει το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί επί τη βάση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία στερείται σαφήνειας, εν συνεχεία δε προκειμένου να αποδώσει τα ανακτηθέντα ποσά.
- 19 Το Βασίλειο του Βελγίου προσθέτει ότι, εάν θα πρέπει να αναζητηθούν τα ποσά που χαρακτηρίζονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά κρατικές ενισχύσεις, οι εταιρίες από τις οποίες θα έπρεπε να ανακτηθούν αυτές οι ενισχύσεις θα ασκούσαν αγωγές. Τα εθνικά δικαστήρια, όπως εξάλλου και τα διεθνή διαιτητικά δικαστήρια, θα έρχονταν επομένως αντιμέτωπα με πολυάριθμες χρονοβόρες και περίπλοκες διαφορές, στο πλαίσιο δικών τις οποίες θα κινούσαν εταιρίες διεκδικώντας αποζημίωση και τόκους.
- 20 Στο πλαίσιο αυτό, το Βασίλειο του Βελγίου υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία, είναι δυνατόν, εφόσον συντρέχουν ορισμένοι λόγοι, να καθίσταται λιγότερο ανελαστική, σε ορισμένες περιπτώσεις, η προϋπόθεση του επείγοντος, εφόσον ο διαπιστωθείς *fumus boni iuris* είναι ιδιαιτέρως σοβαρός. Έτσι, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων, αφού λάβει υπ' όψη του την υπέρμετρη δυσχέρεια της αποδείξεως του ανεπανόρθωτου χαρακτήρα της προσβαλλομένης ζημίας, θα αναγνωρίσει ότι το πρωτογενές δίκαιο, ήτοι τα άρθρα 278 και 279 ΣΛΕΕ, υπερισχύει οποιασδήποτε παράγωγης νομοθεσίας. Επομένως, τίποτα δεν εμποδίζει τον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων να προβεί σε ευθεία εφαρμογή των άρθρων αυτών και να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως, εάν φρονεί «ότι το απαιτούν οι περιστάσεις», ή να διατάξει τη λήψη των «αναγκαίων» προσωρινών μέτρων, και τούτο λόγω της πρόδηλης ελλείψεως νομιμότητας του προσβαλλομένου μέτρου, οσάκις τούτο π.χ. στερείται έστω και επιφάσεως νομιμότητας.
- 21 Η Επιτροπή θεωρεί, αντιθέτως, ότι η προϋπόθεση του επείγοντος δεν πληρούται.
- 22 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το επείγον μιας αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να εκτιμάται σε σχέση προς την ανάγκη που υφίσταται για την έκδοση προσωρινής αποφάσεως προκειμένου να αποφευχθεί η πρόκληση σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας στον διάδικο ο οποίος ζητεί το προσωρινό μέτρο. Στον διάδικο αυτόν εναπόκειται να προσκομίσει βάσιμα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι αδυνατεί να αναμείνει το πέρας της κύριας δίκης χωρίς να υποστεί προσωπικά μια τέτοιας φύσεως ζημία (διατάξεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, Ελλάδα κατά Επιτροπής, T-52/12 R, EU:T:2012:447, σκέψη 36· της 17ης Ιανουαρίου 2013, Σλοβενία κατά Επιτροπής, T-507/12 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:25, σκέψη 14, και της 27ης Φεβρουαρίου 2015, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψη 24).
- 23 Ως προς τα αναγκαία προς τούτο αποδεικτικά στοιχεία, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι ο διάδικος που ζητεί τη λήψη προσωρινού μέτρου πρέπει να προσκομίσει στον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων συγκεκριμένες και ακριβείς ενδείξεις, τεκμηριωμένες βάσει αναλυτικών εγγράφων, βάσει των οποίων να αποδεικνύεται η προσβαλλόμενη κατάσταση και να καθίσταται εφικτό να εξεταστούν οι συνέπειες που θα έχει ενδεχομένως η μη λήψη του ζητούμενου μέτρου. Ο διάδικος αυτός υποχρεούται έτσι να προσκομίσει στοιχεία στηριζόμενα σε έγγραφα ικανά να παράσχουν πιστή

και συνολική εικόνα της καταστάσεως την οποία επικαλείται προκειμένου να δικαιολογήσει τη λήψη του εν λόγω μέτρου (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 17ης Ιανουαρίου 2013, Σλοβενία κατά Επιτροπής, T-507/12 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:25, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 24 Δεδομένου ότι η παρούσα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προέρχεται από το Βασίλειο του Βελγίου, πρέπει να τονιστεί ότι τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη για τα θεωρούμενα ως γενικά, σε εθνικό επίπεδο, συμφέροντα. Ως εκ τούτου, μπορούν να διασφαλίσουν την προάσπισή τους στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων και να ζητήσουν τη λήψη προσωρινών μέτρων προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι υπάρχει ο κίνδυνος το βαλλόμενο μέτρο να διακυβεύσει σοβαρά την εκπλήρωση των κρατικών καθηκόντων τους και τη διασφάλιση της δημοσίας τάξεως. Περαιτέρω, μπορούν να επικαλεστούν ζημία εις βάρος κάποιου τομέα της οικονομίας τους, ιδίως όταν το βαλλόμενο μέτρο μπορεί να έχει δυσμενείς συνέπειες για το επίπεδο της απασχολήσεως και το κόστος ζωής. Αντιθέτως, δεν αρκεί να επικαλεστούν τη ζημία που θα υποστεί ένας περιορισμένος αριθμός επιχειρήσεων οσάκις αυτές, χωριστά λαμβανόμενες, δεν αντιπροσωπεύουν έναν ολόκληρο τομέα της εθνικής οικονομίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 27ης Φεβρουαρίου 2015, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 25 Εν προκειμένω, ως προς τον ισχυρισμό του Βασιλείου του Βελγίου ότι είναι πιθανόν, σε περίπτωση εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ορισμένες εκ των επιχειρήσεων οι οποίες επωφελήθηκαν του συστήματος πλεοναζόντων κερδών να μετεγκατασταθούν εκτός Βελγίου ή να παύσουν να επενδύουν στο Βέλγιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν υποστηρίζει και, κατά μείζονα λόγο, δεν αποδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις αυτές, των οποίων ούτε καν μνημονεύει τον αριθμό, αντιπροσωπεύουν κάποιο συγκεκριμένο τομέα της βελγικής οικονομίας και ότι ο επηρεασμός τους από την προσβαλλόμενη απόφαση δύναται να έχει επιπτώσεις στο επίπεδο απασχολήσεως και το κόστος ζωής σε κάποιον κλάδο της οικονομίας ή σε συγκεκριμένη περιοχή του Βελγίου (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, διάταξη της 27ης Φεβρουαρίου 2015, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψη 31).
- 26 Έτσι, το Βασίλειο του Βελγίου δεν παρουσίασε πιστή και συνολική εικόνα, όπως απαιτεί η νομολογία, της οικονομικής καταστάσεως την οποία επικαλείται προκειμένου να δικαιολογήσει το επείγον. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων δεν μπορεί να δεχθεί την επίκληση του επείγοντος, αρκούμενος στον απλό και μη τεκμηριωμένο ισχυρισμό του Βασιλείου του Βελγίου σε σχέση με τη συμπεριφορά που φοβάται ότι θα επιδείξουν ορισμένες επιχειρήσεις. Πράγματι, λαμβανομένου υπόψη του αυστηρώς εξαιρετικού χαρακτήρα της χορηγήσεως προσωρινών μέτρων (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω), ένα τέτοιο μέτρο δεν μπορεί να χορηγηθεί παρά μόνον εάν ο εν λόγω ισχυρισμός συνοδεύεται από στοιχεία που παρουσιάζουν μια πιστή και συνολική εικόνα της εν λόγω καταστάσεως και εάν ερείδεται σε αποδεικτικά στοιχεία (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 17ης Ιανουαρίου 2013, Σλοβενία κατά Επιτροπής, T-507/12 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:25, σκέψεις 18 και 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 27 Το ίδιο ισχύει για τον ισχυρισμό του Βασιλείου του Βελγίου ότι οι φορολογικές αρχές του, που είναι αυτές «μιας σχετικώς μικρής χώρας διαθέτουσας λιγότερους ανθρώπινους πόρους», θα κληθούν να αναλάβουν υπέρμετρο διοικητικό φόρτο, εάν υποχρεωθούν να προσδιορίσουν το ύψος των ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν και, στην περίπτωση εν συνεχεία ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ύψος των ανακτηθέντων ποσών που πρέπει να επιστραφούν. Πράγματι, το Βασίλειο του Βελγίου περιορίστηκε στην απαρίθμηση κάποιων τελείως αφηρημένων δήθεν διοικητικών δυσχερειών, χωρίς να παράσχει εξηγήσεις για τη δομή των ανθρωπίνων πόρων που έχει στη διάθεσή της η φορολογική του διοίκηση, χωρίς να παράσχει διευκρινίσεις για τον δήθεν υπέρμετρο φόρτο εργασίας που καλείται να αναλάβει και χωρίς να αμφισβητήσει, βάσει συγκεκριμένων επιχειρημάτων φορολογικής φύσεως, τις αιτιολογικές σκέψεις 205 έως 211 της προσβαλλομένης αποφάσεως οι οποίες πραγματεύονται ακριβώς τη μέθοδο αναζήτησεως των ποσών που χαρακτηρίζονται ως παράνομες και ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά ενισχύσεις.

- 28 Το Βασίλειο του Βελγίου δεν έθεσε εν αμφιβόλω ούτε την άποψη της Επιτροπής, την οποία διατυπώνει στην αιτιολογική σκέψη 202 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο υπολογισμός των ποσών που πρέπει να ανακτηθούν είναι ευχερής: δεδομένου ότι η απαλλαγή από τον φόρο των πλεοναζόντων κερδών αντιστοιχεί σε ποσοστό των κερδών προ φόρου επί των κερδών που πράγματι σημείωσε η βελγική οντότητα ενός ομίλου, θα αρκούσε, προκειμένου να εξαλειφθεί το επιλεκτικό πλεονέκτημα που συνεπάγεται το μέτρο, να επιστραφεί η διαφορά μεταξύ του φόρου που οφείλεται για τα πράγματι σημειωθέντα κέρδη και του φόρου που καταβλήθηκε στην πράξη λόγω του αμφισβητούμενης νομιμότητας καθεστώτος προσαυξημένη κατά τους δεδουλευμένους τόκους επί του ποσού αυτού από της ημερομηνίας χορηγήσεως της ενισχύσεως.
- 29 Περαιτέρω, δεδομένου ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν διευκρίνισε τον αριθμό των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ενδεχόμενη αναζήτηση, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων δεν μπορεί παρά να στηριχθεί στον αριθμό που δίδει το παράρτημα της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι πενήντα περίπου επιχειρήσεις, ή στον αριθμό που δημοσίως ανακοίνωσε η Επιτροπή με το ανακοινωθέν Τύπου της 11ης Ιανουαρίου 2016, που κάνει λόγο για περίπου 35 επιχειρήσεις. Πάντως, η επεξεργασία ενός τέτοιου αριθμού φακέλων ανακτήσεως από τις αρμόδιες αρχές ουδόλως φαίνεται να μπορεί να επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία της φορολογικής διοικήσεως του Βελγίου (βλ., κατ' αναλογία, διάταξη της 27ης Φεβρουαρίου 2015, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψεις 48 και 49), ακόμη και εάν υποτεθεί ότι η εν λόγω διοίκηση είναι όντως υποχρεωμένη να προβεί σε όλα τα διαβήματα επανελέγχου και νέου υπολογισμού και να έλθει σε επαφή με άλλες διοικήσεις, όπως υποστηρίζει μετ' επιτάσεως το Βασίλειο του Βελγίου (βλ. σκέψη 18 ανωτέρω).
- 30 Ομοίως, μολονότι το Βασίλειο του Βελγίου φοβάται μήπως οι εταιρίες από τις οποίες θα πρέπει να ανακτηθούν οι ενισχύσεις προσφύγουν στα δικαστήρια τα οποία θα βρεθούν ενώπιον περίπλοκων και χρονοβόρων υποθέσεων, εντούτοις αρκεί η διαπίστωση ότι δεν απέδειξε τον κίνδυνο να κατακλυστούν τα βελγικά δικαστήρια από προσφυγές κατά των ενδεχόμενων ενταλμάτων πληρωμής των φορολογικών αρχών, σε τέτοιο βαθμό ώστε να υπάρχει σοβαρή πιθανότητα να διακυβευθεί η λειτουργία του βελγικού δικαστικού συστήματος. Ειδικότερα, πρέπει να υπομνησθεί ότι, καθώς το Βασίλειο του Βελγίου δεν διευκρίνισε τον αριθμό των θιγομένων επιχειρήσεων από ενδεχόμενη ανάκτηση, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να εκκινήσει από την παραδοχή ότι τα βελγικά δικαστήρια θα κληθούν να αποφανθούν επί περίπου πενήντα το πολύ προσφυγών (βλ. σκέψη 29 ανωτέρω). Ωστόσο, η εκδίκαση αυτού του αριθμού προσφυγών δεν φαίνεται ικανή να επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία του βελγικού δικαστικού συστήματος (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 27ης Φεβρουαρίου 2015, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψεις 48 και 49).
- 31 Στον βαθμό που το Βασίλειο του Βελγίου παραπέμπει στη διάταξη της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, Ελλάδα κατά Επιτροπής (T-52/12 R, EU:T:2012:447), προκειμένου να τεκμηριώσει την επιχειρηματολογία του σχετικά με τον κίνδυνο δυσλειτουργίας της φορολογικής του διοικήσεως και του δικαστικού του συστήματος, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αναγνώριση του επείγοντος στην υπόθεση επί της οποίας εξεδόθη η διάταξη αυτή ερειδόταν επί ενός συνόλου όλως ιδιαίτερων περιστάσεων οι οποίες συνέτρεχαν στην Ελλάδα το 2012 (στο εξής: ελληνική υπόθεση).
- 32 Πράγματι, στην ελληνική υπόθεση, σε σχέση με τον κίνδυνο που διέτρεχε η Ελληνική Δημοκρατία να καταστεί επισφαλής η εκπλήρωση των κρατικών καθηκόντων της, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου έλαβε υπ' όψη του, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι ο αριθμός των προσώπων που επωφελήθηκαν από το καθεστώς των ενισχύσεων, ήτοι Ελλήνων αγροτών, από τους οποίους οι ελληνικές αρχές θα έπρεπε να ανακτήσουν τις ενισχύσεις ανερχόταν σε αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες, καθώς και το γεγονός ότι αυτοί αντιπροσώπευαν, με τις οικογένειές τους, σημαντικό τμήμα του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας. Κατά τον Πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου, μια τέτοια μαζική ανάκτηση θα είχε αρνητικές συνέπειες για τη φορολογική διοίκηση η οποία είχε κληθεί να αφιερώσει όλες τις δυνάμεις της σε μια απόλυτη προτεραιότητα, ήτοι στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τον εντοπισμό των «μεγάλων φοροφυγάδων» προκειμένου να συγκεντρωθούν ποσά της τάξεως των 20 δισεκατομμυρίων ευρώ, ήτοι κατά πενήντα περίπου φορές μεγαλύτερα από τις ενισχύσεις που θα

έπρεπε να ανακτηθούν στον γεωργικό τομέα, κατά μείζονα λόγο αφού ήταν σχεδόν βέβαιο ότι ένα πολύ υψηλό ποσοστό από τους εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες θα αρνούσαν να καταβάλουν τα ζητούμενα ποσά, πράγμα που θα απαιτούσε τη μαζική απασχόληση των υπαλλήλων της φορολογικής διοικήσεως των οποίων πάντως ο αριθμός δεν είχε αυξηθεί, προκειμένου αυτή να προβεί στην αναγκαστική είσπραξη (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, Ελλάδα κατά Επιτροπής, T-52/12 R, EU:T:2012:447, σκέψεις 44 έως 47).

- 33 Στα ανωτέρω ερχόταν να προστεθεί, στην ελληνική υπόθεση, ο κίνδυνος διασαλεύσεως της δημοσίας τάξεως. Στο πλαίσιο αυτό, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι το κοινωνικό κλίμα στην Ελλάδα χαρακτηριζόταν από την έλλειψη εμπιστοσύνης έναντι των δημοσίων αρχών, από μια γενικευμένη δυσaréσκεια και από ένα αίσθημα αδικίας, υπογραμμίζοντας ότι οι βίαιες διαδηλώσεις κατά των δρακόντειων μέτρων λιτότητας που είχαν λάβει οι ελληνικές δημόσιες αρχές έβαιναν αυξανόμενες, οπότε τυχόν αναζήτηση των επίμαχων ποσών σε ολόκληρο τον αγροτικό τομέα θα μπορούσε να πυροδοτήσει διαδηλώσεις με βίαια επεισόδια και δραματικά έκτροπα, πράγμα που θα προκαλούσε σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία την οποία νομιμοποιείτο να επικαλεσθεί η Ελληνική Δημοκρατία (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, Ελλάδα κατά Επιτροπής, T-52/12 R, EU:T:2012:447, σκέψεις 48 και 49).
- 34 Είναι προφανές ότι το Βασίλειο του Βελγίου, προκειμένου να τεκμηριώσει το στοιχείο του επείγοντος στην υπό κρίση υπόθεση, ουδόλως μπορεί να επικαλεστεί τη συνδρομή περιστάσεων παρεμφερών προς αυτές που ήταν χαρακτηριστικές της ελληνικής υποθέσεως.
- 35 Τέλος, στον βαθμό που το Βασίλειο του Βελγίου φρονεί ότι πρέπει να καταστεί λιγότερο ανελαστική η προϋπόθεση του επείγοντος, εφόσον ο διαπιστωθείς *fumus boni juris* είναι ιδιαίτερος σοβαρός, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, όχι μόνο δεν επικαλείται *fumus boni juris* τέτοιας φύσεως, αλλά τουναντίον παραπέμπει στη νομολογία κατά την οποία η προϋπόθεση του *fumus boni juris* πληρούται εφόσον ένας τουλάχιστον από τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της κύριας προσφυγής φαίνεται *prima facie* λυσιτελής ή, εν πάση περιπτώσει, μη στερούμενος ερείσματος, στον βαθμό που καταδεικνύει την ύπαρξη ενός λεπτού νομικού ζητήματος, του οποίου η επίλυση δεν είναι προφανής, και απαιτεί επομένως ενδελεχή έλεγχο που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο της κύριας δίκης. Περαιτέρω, πάντοτε στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αφού συνοψίζει τους πέντε λόγους ακυρώσεως που προβάλλει προς στήριξη της κύριας προσφυγής, το Βασίλειο του Βελγίου φρονεί ότι η απάντηση στα νομικά ζητήματα που τίθενται δεν είναι άμεσα προφανής και απαιτεί ενδελεχή έλεγχο, που πρέπει να διεξαχθεί στο πλαίσιο της κύριας δίκης, ζητώντας εν κατακλείδι από τον Πρόεδρο του Γενικού Δικαστηρίου να «θεωρήσει την προσφυγή ως μη προδήλως αβάσιμη δεδομένου ότι τα ζητήματα που αποτελούν το αντικείμενο αυτής της προσφυγής είναι αρκούντως κρίσιμα και σοβαρά ώστε να θεμελιώνουν τον *fumus boni juris*».
- 36 Συνεπώς, κατά την άποψη του ίδιου του Βασιλείου του Βελγίου, το προαπαιτούμενη της μεγαλύτερης ελαστικότητας που επικαλείται, ήτοι η συνδρομή ενός ιδιαίτερος σοβαρού *fumus boni juris*, δεν φαίνεται να υφίσταται εν προκειμένω.
- 37 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι η χαλάρωση των προϋποθέσεων που ισχύουν για την εκτίμηση της υπάρξεως επείγοντος έγινε δεκτή σε τρεις μόνο δίκες, στις οποίες ήταν εμφανώς υπέρμετρα δυσχερές, αν όχι αδύνατον, και τούτο για συστημικούς λόγους, να πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται από τον Κανονισμό Διαδικασίας και ερμηνεύονται κατά παράδοση από τη νομολογία.
- 38 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αναφερθούν, πρώτον, οι ένδικες διαφορές σχετικά με περιοριστικά μέτρα. Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι όλες οι αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως περιοριστικού μέτρου απορρίπτονται, κατ' αρχήν, εκ του λόγου ότι μια τέτοια αναστολή θα μπορούσε να αποτελεί πρόσκομμα για την πλήρη αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών στην περίπτωση κατά την οποία η κύρια προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωσή τους απορριφθεί. Πράγματι, μια τέτοια αναστολή θα επέτρεπε, για παράδειγμα, στην οντότητα έναντι της οποίας έχουν ληφθεί τα μέτρα αυτά να

προβεί αμέσως στην ανάληψη των κεφαλαίων που διατηρεί στις τράπεζες, οι οποίες υποχρεούνται να τα δεσμεύσουν, και να κενώσει τους τραπεζικούς λογαριασμούς της πριν από την έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας. Έτσι, θα είχε τη δυνατότητα να καταστρατηγήσει τον σκοπό των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν έναντί της, ενώ τα προσωρινά μέτρα που καλείται να επιβάλει ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων δεν πρέπει να εξουδετερώνουν εκ των προτέρων τις συνέπειες της αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί σε μεταγενέστερο χρόνο στο πλαίσιο της κύριας δίκης [βλ. διατάξεις της 14ης Ιουνίου 2012, Qualitest FZE κατά Συμβουλίου, C-644/11 P(R), μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:354, σκέψεις 73 έως 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 11ης Μαρτίου 2013, Iranian Offshore Engineering & Construction κατά Συμβουλίου, T-110/12 R, EU:T:2013:118, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

- 39 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, το συμφέρον ενός προσώπου ή μιας οντότητας να επιτύχει την προσωρινή άρση της δεσμεύσεως των κεφαλαίων του/της αφορά τη χορήγηση ενός πλεονεκτήματος που δεν θα μπορούσε να επιτύχει ακόμη και με μια ακυρωτική δικαστική απόφαση. Πράγματι, μια τέτοια απόφαση δεν θα παρήγε τα επιθυμούμενα από το πρόσωπο αυτό ή από την οντότητα αυτή αποτελέσματα, ήτοι την άρση της δεσμεύσεως των κεφαλαίων του/της, παρά μόνο σε ημερομηνία μεταγενέστερη της εκδόσεως της αποφάσεως αυτής, ενώ, κατά την ημερομηνία αυτή, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων του πρώτου βαθμού θα έχει απολέσει οποιαδήποτε αρμοδιότητα *ratione temporis* και ενώ, εν πάση περιπτώσει, η δέσμευση κεφαλαίων θα μπορούσε να διατηρηθεί με νέο περιοριστικό μέτρο μέτρου το οποίο θα αντικαθιστούσε, εντός της τασσόμενης στο άρθρο 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προθεσμίας, το ακυρωθέν μέτρο. Συνεπώς, το συμφέρον του εν λόγω προσώπου ή της εν λόγω οντότητας να επιτύχει, μέσω ασφαλιστικών μέτρων, την προσωρινή άρση της δεσμεύσεως των κεφαλαίων του/της δεν είναι άξιο προστασίας από τον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 16ης Ιουλίου 2015, National Iranian Tanker Company κατά Συμβουλίου, T-207/15 R, EU:T:2015:535, σκέψεις 55 έως 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 40 Ακριβώς λόγω αυτής της ιδιομορφίας που παρουσιάζουν οι ένδικες διαφορές σχετικά με περιοριστικά μέτρα, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων εξέτασε, σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, το ενδεχόμενο να θεωρήσει ότι το επείγον θα μπορούσε να συνίσταται στην επιτακτική ανάγκη να θεραπευτεί το συντομότερο δυνατόν μια πρόδηλη και εξαιρετικά σοβαρή παρανομία ή να τύχει άμεσης εφαρμογής το άρθρο 278 ΣΛΕΕ, διάταξη του πρωτογενούς δικαίου και, ως εκ τούτου, υπέρτερης τυπικής ισχύος σε σχέση προς αυτήν του Κανονισμού Διαδικασίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 24ης Φεβρουαρίου 2014, HTTS και Bateni κατά Συμβουλίου, T-45/14 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:85, σκέψεις 50 και 51).
- 41 Δεύτερον, πρέπει να γίνει μνεία των ενδίκων διαφορών σχετικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. Διαπιστώνοντας ότι η νομολογία που ίσχυε μέχρι τότε είχε ως συστημικό αποτέλεσμα να καθιστά στην πράξη αδύνατο για αποκλεισθέντα διαγωνιζόμενο να αποδείξει ότι υπήρχε ο κίνδυνος η απόρριψη της προσφοράς του να του προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων έκρινε ότι ένα τέτοιο αποτέλεσμα ήταν ασυμβίβαστο με τις επιταγές που απορρέουν από την αποτελεσματική προσωρινή δικαστική προστασία, την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς τούτο, αναγνωρίζεται πλέον ότι, οσάκις ο αποκλεισθείς διαγωνιζόμενος κατορθώνει να αποδείξει την ύπαρξη ενός ιδιαιτέρως σοβαρού *fumus boni juris*, δεν μπορεί να απαιτείται από αυτόν να αποδείξει ότι υπάρχει ο κίνδυνος η απόρριψη της αιτήσεώς του για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων να του προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία, υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας [βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 23ης Απριλίου 2015, Επιτροπή κατά Vanbreda Risk & Benefits, C-35/15 P(R), EU:C:2015:275, σκέψεις 30 και 57].
- 42 Τέλος, τρίτον, πρέπει να γίνει μνεία των ενδίκων διαφορών σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα. Όσον αφορά την προστασία των φερομένων ως εμπιστευτικών εγγράφων, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων έλαβε την πρόνοια να επισημάνει ότι, ακόμη και εάν δεν ήταν δυνατόν να αποδειχθεί ο προβαλλόμενος ανεπανόρθωτος χαρακτήρας της ζημίας, ο επικουρικός και επομένως

περιορισμένος χαρακτήρας των αρμοδιοτήτων του, καθώς και η φύση της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων ως επικουρικής και προσωρινής σε σχέση με την κύρια διαδικασία, τον εμπόδιζαν να επιτρέψει τη δημοσιοποίηση ορισμένων ατομικών δεδομένων, ενώ δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι δικαστές της ουσίας να προκρίνουν να εξετάσουν κατά πόσον τα επίμαχα έγγραφα έπρεπε, ως εκ της φύσεώς τους, να καλύπτονται από το γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας, τεκμήριο το οποίο εξαιρεί τα εν λόγω έγγραφα από την υποχρέωση μερικής δημοσιοποίησής τους. Κατ' αρχήν, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων, λαμβανομένων υπόψη των αμιγώς επικουρικών αρμοδιοτήτων του, δεν μπορεί επομένως να επιτρέψει τη μερική πρόσβαση χωρίς να καταστήσει άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας την απόφαση αυτή του δικαστή της ουσίας. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι σκέψεις αυτές σχετικά με τη φύση της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων είναι καθοριστικές για το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής καθαυτήν, δεν μπορούν να ισχύσουν μόνο όσον αφορά τον *fumus boni juris* και τη στάθμιση των συμφερόντων, αλλά πρέπει επίσης να παρέχουν τη δυνατότητα στον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων να προβαίνει, εν ανάγκη, σε απευθείας εφαρμογή των άρθρων 278 και 279 ΣΛΕΕ, διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου που του επιτρέπουν να διατάσσει την αναστολή εκτελέσεως, εφόσον κρίνει «ότι επιβάλλεται από τις περιστάσεις», και να διατάσσει τα «αναγκαία» προσωρινά μέτρα (βλ., υπό την έννοια αυτή, διατάξεις της 25ης Ιουλίου 2014, *Deza* κατά *ECHA*, T-189/14 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:686, σκέψεις 99 έως 101, 104 και 105, και της 1ης Σεπτεμβρίου 2015, *Pari Pharma* κατά *EMA*, T-235/15 R, EU:T:2015:587, σκέψεις 104 έως 106, 109 και 110).

- 43 Πάντως, δεδομένου ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν μπορεί να συσχετισθεί με καμία από τα τρία είδη διαφορών που αναφέρθηκαν στις σκέψεις 38 έως 42 ανωτέρω, πρέπει να εφαρμοστούν οι προϋποθέσεις σχετικά με τον *fumus boni juris* και το επείγον, όπως κατά παράδοση τις ερμηνεύει η νομολογία (βλ. σκέψη 13 ανωτέρω), οπότε το Βασίλειο του Βελγίου θα έπρεπε να αποδείξει ότι επίκειται σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία, καθώς ο *fumus boni juris*, όσο ισχυρός και εάν είναι, δεν μπορεί να καλύψει την έλλειψη του επείγοντος (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 27ης Φεβρουαρίου 2015, *Ισπανία* κατά *Επιτροπής*, T-826/14 R, EU:T:2015:126, σκέψη 23).
- 44 Βάσει των ανωτέρω, ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν απέδειξε ότι, αν δεν χορηγηθεί η ζητούμενη αναστολή εκτελέσεως, διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία. Ως εκ τούτου, η προϋπόθεση του επείγοντος δεν πληρούται.
- 45 Η λύση αυτή είναι συμβατή με τη στάθμιση των διαφόρων εμπλεκόμενων εν προκειμένω συμφερόντων, στο πλαίσιο της οποίας ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να καθορίσει, μεταξύ άλλων, εάν το συμφέρον του Βασιλείου του Βελγίου να επιτύχει τη λήψη του ζητούμενου προσωρινού μέτρου κατ' ισχύει ή όχι του συμφέροντος προς άμεση εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 26ης Ιουνίου 2003, *Βέλγιο* και *Forum 187* κατά *Επιτροπής*, C-182/03 R και C-217/03 R, EU:C:2003:385, σκέψη 142).
- 46 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 108, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι μια κρατική ενίσχυση δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά, αποφασίζει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος πρέπει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει. Επομένως, το γενικό συμφέρον εν ονόματι του οποίου η Επιτροπή ασκεί τα καθήκοντα που της αναθέτει το άρθρο 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ώστε να διασφαλίζει, κυρίως, ότι η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς δεν θα στρεβλώνεται από κρατικές ενισχύσεις επιβλαβείς για τον ανταγωνισμό, ενέχει ιδιαίτερη σημασία. Πράγματι, η υποχρέωση του οικείου κράτους μέλους να καταργήσει την ασυμβίβαστη προς την εσωτερική αγορά ενίσχυση έχει ως σκοπό την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (βλ. διάταξη της 20ής Αυγούστου 2014, *Gmina Kosakowo* κατά *Επιτροπής*, T-217/14 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:734, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 47 Ως εκ τούτου, έχει κριθεί ότι, στο πλαίσιο αιτήσεως με την οποία ζητείται η αναστολή εκτέλεσεως της επιβληθείσας από την Επιτροπή υποχρεώσεως να αποδοθεί παρανόμως καταβληθείσα ενίσχυση η οποία χαρακτηρίστηκε ασυμβίβαστη προς την εσωτερική αγορά, το συμφέρον της Ένωσης πρέπει κανονικά να υπερισχύσει του συμφέροντος των αποδεκτών της ενισχύσεως, ήτοι του συμφέροντός τους να αποφύγουν την εκτέλεση της υποχρεώσεως αποδόσεως πριν από την έκδοση της αποφάσεως στην κύρια δίκη. Μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις και στην περίπτωση κατά την οποία, μεταξύ άλλων, πληρούται η προϋπόθεση του επείγοντος μπορούν οι αποδέκτες της ενισχύσεως αυτής να επιτύχουν τη λήψη προσωρινών μέτρων (βλ. διάταξη της 20ής Αυγούστου 2014, *Gmina Kosakowo κατά Επιτροπής*, T-217/14 R, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:734, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 48 Πάντως, όπως κρίθηκε ανωτέρω, το Βασίλειο του Βελγίου δεν πληροί την προϋπόθεση του επείγοντος εν προκειμένω, οπότε ήδη εξ αυτού του λόγου τα συμφέροντα της Ένωσης υπερισχύουν των δικών του.
- 49 Όσον αφορά την ενδεχόμενη συνδρομή εξαιρετικών περιστάσεων, πρέπει να τονιστεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου περιορίζεται, κατ' ουσίαν, στο να τονίσει την ύπαρξη *fumus boni juris*, καθώς και το γεγονός ότι η Επιτροπή παρέλειψε επί μακρόν να εξετάσει το σύστημα των πλεοναζόντων κερδών, χωρίς ωστόσο η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων να επικαλείται τη συνδρομή κάποιας εξαιρετικής περιστάσεως δυνάμενης να αντιταχθεί στην ανάκτηση των φερόμενων κρατικών ενισχύσεων.
- 50 Από το σύνολο των ανωτέρω συνάγεται ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να απορριφθεί χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί η προϋπόθεση της υπάρξεως *fumus boni juris* [διάταξη της 25 Οκτωβρίου 2012, *Hassan κατά Συμβουλίου*, C-168/12 P(R), μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:674, σκέψη 31].

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.
- 2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 18 Ιουλίου 2016.

Ο Γραμματέας
E. Coulon

Ο Πρόεδρος
M. Jaeger